

निर्वाचन आयोगले गगन पक्षको काँग्रेसलाई दियो मान्यता

भापा । निर्वाचन आयोगले गगन थापा नेतृत्वको कार्यसमितिलाई मान्यता दिने निर्णय गरेको छ। शुरुबार बसेको आयोगको बैठकले चार तारे भन्डा र चुनाव चिन्ह रूखसहित गगन थापाले नेतृत्व गरेको कार्यसमितिलाई आधिकारिक काँग्रेसको मान्यता दिएको हो।

आयोगले मान्यता दिएसँगै गगन थापा आधिकारिक रूपमा नेपाली काँग्रेसको सभापति भएका छन्। तत्कालीन दुई महामन्त्री गगनकुमार थापा र विश्वप्रकाश शर्माको अगुवाईमा पुष २७ देखि ३० गतेसम्म भुक्तुटीमण्डपमा विशेष महाधिवेशन आयोजना भएको थियो। विशेष महाधिवेशनले गगन थापाको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको थियो।

विशेष महाधिवेशनबाट उपसभापतिमा विश्वप्रकाश शर्मा र पुष्पा भुसाल, महामन्त्रीमा प्रदीप पौडेल र गुरु बराल, सहमहामन्त्रीमा महिलाबाट डा. डिला संग्रौला पन्त, दलितबाट प्रकाश रसाइली,

फर्मुल्ला मन्सुर, थारूबाट योगेन्द्र चौधरी र पिछडिएको क्षेत्रबाट कर्णबहादुर बुढा र सहमहामन्त्री मन्सुरलाई कारबाही गरेको थियो। विशेष महाधिवेशनबाट

आदिवासी-जनजातिबाट बहादुरसिंह लामा, खस-आर्यबाट उदय शम्शेर राणा, मधेसीबाट मुक्ताकुमारी यादव, मुस्लिमबाट चयन भएका थिए। काँग्रेस संस्थापन पक्षले विधानविपरीत कार्य गरेको भन्दै महामन्त्रीद्वय थापा, शर्मा

नयाँ नेतृत्व चयन भएपछि गगन थापाको समूह निर्वाचन आयोगमा अद्यावधिकका लागि निवेदन दिएको थियो। त्यसविरुद्ध संस्थापन पक्षले ८८५ जनाले हस्ताक्षर फिर्ता लिएको निवेदन दिएको थियो। यसैबीच नेपाली काँग्रेसका सभापति थापाले एकताबद्ध भएर अघि बढ्न अपील गरेका छन्। निर्वाचन आयोगले विशेष महाधिवेशनलाई मान्यता नयाँ कार्यसमितिलाई मान्यता दिएपछि थापाले उक्त अपील गरेका हुन्।

उनले निर्वाचन आयोगलाई विधानअनुसार निर्णय गरेकोमा धन्यवाद पनि दिएका छन्। 'नेपाली काँग्रेसमा विधि, विधान र पद्धति स्थापित भएको छ, विशेष महाधिवेशन कुनै विवादको विषय थिएन। निर्वाचन आयोगले संविधान, प्रचलित कानून र पार्टीको विधान अनुसार निर्णय गरेको छ। यसप्रति हामी आभारी छौं,' उनले भनेका छन्।

विधि विधानले प्रधानता पाएको बताउँदै उनले जय पराजयको विषय नभएको

उनको भनाइ छ 'कुनै अलमल नपर्ने, सबै संयम होऔं, जिम्मेवार बनौं, एकताबद्ध रहौं,' उनले भने। उनले शेरबहादुर देउवालागत नेताहरूलाई लोकतान्त्रिक प्रक्रियालाई सहजरूपमा लिन आग्रह गरेका छन्।

उता निर्वाचन आयोगको निर्णय त्रुटिपूर्ण रहेको भन्दै शेरबहादुर देउवा पक्षका नेताहरूले आपत्ति जनाएका छन्। निर्वाचन आयोग पुगेका देउवा पक्षका नेता एवं कार्यवाहक सभापति पूर्णबहादुर खड्काले आयोगको निर्णय सेटिङ अनुसार आएको नमान्ने बताए।

'निर्वाचन आयोगको निर्णय त्रुटिपूर्ण छ। त्यो निर्णय मान्दैनौं,' उनले भने। खड्काले आधिकारिकताको निर्णय गर्दा आयोगले संस्थापन पक्षसँग कुनै राय सल्लाह नलिएको आरोप लगाए। उनले संस्थापन पक्ष विधि विधानको पक्षमा रहेको र विधान अन्तर्गत नै चलेको दाबी गरे। उनले निर्वाचन आयोगको निर्णयविरुद्ध कानुनी लडाईं लड्ने बताए।

भापा ५ मा उम्मेद्वारी दिन बालेनको टीम आइपुग्यो

भापा, माघ २ । भापामा ५ मा उम्मेद्वारी दिनका लागि राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका वरिष्ठ नेता बालेन शाहको टीम दमक आइपुगेको छ । नवीन भण्डारी, निश्चल

बस्नेतलागतको टीम बिहीवार दमक आइपुगेको हो । बालेन उम्मेद्वारी दर्ताका लागि माघ ६ गते दमक आउँदैछन् ।

बालेन बस्नका लागि तीनवटा घर भाडामा लिने तयारी गरिएको छ । अहिलेसम्म भाडाको घरको टुंगो लागिनसकेको राख्दा भापाका कार्यवाहक सभापति प्रकाश पाठकले बताए ।

भापा ५ मा उम्मेद्वारी दिनका लागि एमाले अध्यक्ष केपी ओली भने माघ ५ गते आउने भएका छन् । केपी बा र बालेनबीच भापा ५ मा रोमांचक भीडन्त हुने भएको छ ।

भुतेनी खोलामा डुबेर एकजनाको मृत्यु

भापा, माघ २ । भापा बिर्तामोड-१० समावेशी टोलस्थित भुतेनी खोलाको बाँधमा डुबेर एकजनाको मृत्यु भएको छ ।

तत्काल नामथर वतन नखुलेको अन्दाजी बर्ष ५० का पुरुषको पानीमा डुबेर मृत्यु भएको हो । मृत अवस्थामा फेला परेपछि स्थानीयले

प्रहरीलाई खबर गरेका थिए । थप अनुसन्धान तथा कानुनी प्रक्रियाको लागि इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडबाट प्रहरी निरीक्षक रमेश राईको कमाण्डमा टोली गएका थिए। मृतकको पहिचान तथा आफन्तको खोजतलास भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

माघे संक्रान्तिका दिन भापामा १० वटा दुर्घटना तीनको मृत्यु, २८ जना घाइते

भापा, माघ २ । माघे संक्रान्तिका दिन भापामा १० वटा दुर्घटना हुँदा तीनजनाको मृत्यु भएको छ भने २८ जना घाइते भएका छन् ।

बिहीवार बिहान ९.३० बजे कन्काई माई मेला जाँदै गरेको मे १ च ४५१५ न. को पिक्अप (मालबाहक) गाडी दुर्घटनामा परेको हो । पूर्वबाट जाँदै गरेको सो पिक्अपलाई कन्काई - ३ नयाँ बस्तीस्थित पूर्वपश्चिम लोकमार्गमा माईधारबाट बिर्तामोडतर्फ आउँदै गरेको ना ५ ख २१४९ न. को बसले ठक्कर दिएको थियो । दुर्घटनामा पिक्अपमा सवार आमा छोरीको मृत्यु भएको छ भने १० जना घाइते भएका छन् ।

भद्रपुर ८ बस्ने आफुद राजवंशीकी श्रीमती ४० वर्षीया सुस्मा राजवंशी र उनकी छोरी डेढ वर्षीया आरुती राजवंशीको मृत्यु भएको हो । ४० वर्षीय आफुद राजवंशी र उनका अर्का छोरा १५ वर्षीय आशिष राजवंशी घाइते भएका छन् ।

उनीहरूको बिर्तामोड र वीण्डसी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ ।

त्यस्तै बिहीवार साँझ ७:५० बजे बिर्तामोड - ५ सिटीसेन्टरस्थित पूर्वपश्चिम लोकमार्गमा टुक्ले ठक्कर दिँदा मोटरसाइकलमा सवार श्रीमानको मृत्यु भएको छ भने श्रीमती घाइते भएकी छन् । बिर्तामोडबाट बुद्धवारीतर्फ जाँदै गरेको ना ८ ख २२९७ न. को टुक र बिपरित दिशाबाट आउँदै गरेको नम्बर नखुलेको (जलेर) मोटरसाइकल एक आपसमा ठक्कर खाएका थिए ।

र बिपरित दिसाबाट जाँदै गरेको प्र.१-०१-०१५ प २४३ नं. को मोटरसाइकल एक आपसमा ठक्कर खाई दुर्घटना हुँदा चारजना घाइते भएका छन् । अटो चालक हल्दीवारी ४ बस्ने बर्ष ४२ का राजु मेचे सकुशल छन् भने अटोमा सवार उनकी श्रीमती बर्ष ४० की मिना मेचे, उनका छोरा बर्ष २३ का अनन मेचे, मोटरसाइकल चालक बिर्तामोड ४ बस्ने बर्ष ३६ का कुशल अधिकारी र मोटरसाइकलमा पछाडि सवार उनकी आमा बर्ष ६५ की बुद्धिमाया अधिकारी घाइते भएका छन् ।

घाइते हरूको बी एण्ड सी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ ।

त्यस्तै बिहीवार दि ३ सा ४:३० बजे शिवसताक्षी ११ स्थित भिन्सर्लाभले -सतासीधाम सडकखण्डमा फिलिफ्लेतर्फ भित्री पक्की सतासीधामबाट आउँदै गरेको प्र १-०१-०१४ प ०४२ न.को मोटरसाइकल आफै अनियन्त्रित भई दुर्घटना भएर सोही दिशाबाट आउँदै गरेको प्र १-०१-०१५ प ००७२ न.को मोटरसाइकलले पछाडिबाट ठक्कर दिँदा ०४२ न.को मोटरसाइकल पछाडि सवार शिवसताक्षी १ बस्ने बर्ष ४० का तिर्थबहादुर प्रधान घाइते भएका छन् । उनलाई उपचारको लागि वीण्डसी अस्पताल बिर्तामोड

सो दुर्घटनामा मेचीनगर - १५ बस्ने बर्ष ६५ की फुलमणि मुर्मु, सोही ठाउँ बस्ने बर्ष ४२ की जमुना राजवंशी, टिक्रेन्द्र राजवंशीका छोरा बर्ष ११ का अनिश राजवंशी, भद्रपुर ४ बस्ने बर्ष ४० का पुष्पलाल राजवंशी, भद्रपुर ९ बस्ने बर्ष ४० की टेमुना राजवंशी, शिवसताक्षी १० बस्ने बर्ष २९ की अन्नली राई, बिर्तामोड ३ बस्ने बर्ष २४ का अभिषेक राजवंशी, मेचीनगर १५ बस्ने बर्ष १५ की कृतीका राजवंशी, भद्रपुर ४ बस्ने बर्ष ४५ की पाथल राजवंशी, भद्रपुर ८ बस्ने बर्ष १८ की रिया मण्डल घाइते भएका छन् ।

भित्री पक्की सडकखण्डमा फिलिफ्लेतर्फ आउँदै गरेको प्र १-०१-०१४ प ०४२ न.को मोटरसाइकल आफै अनियन्त्रित भई दुर्घटना भएर सोही दिशाबाट आउँदै गरेको प्र १-०१-०१५ प ००७२ न.को मोटरसाइकलले पछाडिबाट ठक्कर दिँदा ०४२ न.को मोटरसाइकल पछाडि सवार शिवसताक्षी १ बस्ने बर्ष ४० का तिर्थबहादुर प्रधान घाइते भएका छन् । उनलाई उपचारको लागि वीण्डसी अस्पताल बिर्तामोड

❖ बाँकी पृष्ठ ४ मा

भापाका सबै क्षेत्रमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय सञ्चालनमा

• लक्ष्मी उप्रेती

मेचीनगर । आगामी फागुन २१ गते हुन गइरहेको प्रतिनिधि सभा निर्वाचनका लागि भापाका पाँचवटै निर्वाचन क्षेत्रमा शुरुबारबाट निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय सञ्चालनमा आएका छन् । जिल्ला निर्वाचन कार्यालय भापाका अनुसार मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय तथा भापा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -३ को निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय भद्रपुरस्थित जिल्ला समन्वय समितिको भवनमा स्थापना गरिएको छ ।

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा मुख्य निर्वाचन अधिकृत भापा जिल्ला अदालतका न्यायाधीश अमरप्रसाद लुईटेलको कार्यालय रहने छ भने सोही स्थानमा प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -३ को कार्यालयसमेत रहने छ । भापा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -३ राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका केन्द्रीय अध्यक्ष राजेन्द्रप्रसाद लिड्डेनको क्षेत्र हो । यसअघिका निर्वाचनमा एमालेको सहयोगमा उनले चुनाव जित्दै आएका छन् ।

भापाको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -३ मा ७१ हजार एकसय ७४ पुरुष र ६९ हजार छ सय ८३ महिलागरी कुल मतदाता एकलाख ४० हजार आठसय ५७ जना रहेका छन् । यसक्षेत्रको सहायक निर्वाचन अधिकृतको जिम्मेवारी डिल्लीराम प्रसाईंलाई तोकिएको छ । यसक्षेत्रमा कुल ६७ वटा मतदान स्थल र एकसय ६४ वटा मतदान केन्द्र रहेका छन् । यसैगरी, प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -१ को निर्वाचन

अधिकृतको कार्यालय मेचीनगर नगरपालिकाको कार्यालयमा रहेको छ । निर्वाचन सम्पन्न गर्नका लागि गोपी विश्वकर्मालाई निर्वाचन अधिकृत र टेकबहादुर श्रेष्ठलाई सहायक निर्वाचन अधिकृत तोकिएको छ । निर्वाचन कार्यालय भापाका प्रमुख तुलसी नेपालका अनुसार भापाको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -१ मा ६५ हजार आठसय ५८ पुरुष र ६५ हजार दुईसय नौ महिला गरी कुल एकलाख ३१ हजार ६७ जना मतदाता रहेका

छन् । यी मतदाताहरूले ४५ मतदान स्थलका एकसय ४५ वटा मतदान केन्द्रबाट मत खसाल्ने छन् । क्षेत्र नम्बर -२ मा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय अर्जुनधारा नगरपालिकाको प्रशासनिक भवनमा राखिएको छ । क्षेत्र नम्बर -२ मा महेश खत्री र शुकुराज बान्तवालाई क्रमशः निर्वाचन अधिकृत र सहायक निर्वाचन अधिकृतको जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ । यसक्षेत्रमा कुल मतदाता संख्या एकलाख ४७ हजार पाँचसय २२ रहेको निर्वाचन कार्यालय भापाले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार ७३ हजार नौसय ५० पुरुष, ७३ हजार पाँचसय ६७

महिला र पाँचजना अन्य मतदाता रहेका छन् । निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -२ मा ४९ वटा मतदान स्थल र एकसय ६५ वटा मतदान केन्द्र कायम गरिएको छ । तुर्सा हेमप्रतिष्ठान कन्काई नगरपालिका -१ मा भापा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -४ को निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय राखिएको छ । निर्वाचन अधिकृत भिमप्रसाद भुर्तेल र सहायक निर्वाचन अधिकृत क्षेत्रनाथ शर्मा तोकिएका छन् । त्यसक्षेत्रमा ६६ हजार दुई सय ८३ पुरुष, ६४ हजार

रहेका छन् । भापा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर -५ पूर्व प्रधानमन्त्री तथा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको क्षेत्र पनि हो । क्षेत्र नम्बर -५ मा कुल मतदाता संख्या एकलाख ६३ हजार तीनसय ७९ रहेको निर्वाचन कार्यालय भापाले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार ८१ हजार ८१ पुरुष, ८२ हजार दुईसय ९६ महिला र अन्य दुई जना मतदाता छन् । यसक्षेत्रमा ६१ वटा मतदान स्थल र एकसय ८५ वटा मतदान

केन्द्र रहेको निर्वाचन कार्यालय भापाले जनाएको छ । भापामा तीन लाख ५८ हजार तीन सय ४६ पुरुष, तीन लाख ५५ हजार एकसय ८३ महिला र आठ अन्य गरी कुल सातलाख १३ हजार पाँचसय ३७ जना मतदाता रहेका छन् । भापाका यी मतदाताहरूले पाँचवटा निर्वाचन क्षेत्रका दुईसय ८५ मतदान स्थलका आठसय १५ वटा मतदान केन्द्रबाट प्रतिनिधि सभा सदस्य चुन्ने छन् ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन -२०७९ को तुलनामा फागुन २१ मा हुने निर्वाचनमा भापामा मतदाताको संख्या निकै बृद्ध भएको छ । निर्वाचन कार्यालय

भापाको अभिलेख अनुसार २०७९ मा जिल्लामा तीन लाख ३१ हजार ४४ पुरुष, तीन लाख ३२ हजार दुई सय ५९ महिला र आठ अन्य गरी कुल मतदाताको संख्या छ लाख ६३ हजार तीन सय ११ जना रहेको थियो । २७ हजार तीन सय दुई पुरुष २२ हजार नौ सय २४ महिला गरी यसपटक ५० हजार दुई सय २६ जना मतदाता थपिएका छन् । त्यसैगरी, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन -२०७९ मा जिल्लाका पाँच वटा निर्वाचन क्षेत्रमा दुई सय ८५ मतदान स्थल र सात सय ६६ मतदान केन्द्र थपिए । प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन -२०७९ मा जिल्लाका पाँच वटा निर्वाचन क्षेत्रमा दुई सय ८५ मतदान केन्द्र थप गरिएको छ । प्रतिनिधि सभा सदस्य ऐन, २०७४ को दफा ७ बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रमको तालिका सार्वजनिक गरिएको छ । तालिका अनुसार माघ ६ गते विहान १० देखि ५ वजेसम्म उम्मेद्वारको मनोनयन दर्ता गर्ने, सोही दिन साँझ ५ देखि ७ वजेसम्म मनोनयन दर्ता भएको उम्मेद्वारको नामावलीको सूची प्रकाशन गर्ने, माघ ७ गते विहान १० देखि दिउँसो ३ वजेसम्म उम्मेद्वारको विरोधमा उजुरी दिने, माघ ७ र ८ गते मनोनयन पत्र र उजुरी उभर जाँचबुझ गर्ने, माघ ८ गते साँझ ५ देखि ७ वजेसम्म उम्मेद्वारको नामावली प्रकाशन गर्ने, माघ ९ गते विहान १० देखि दिउँसो १ वजेसम्म उम्मेद्वारको नाम विर्ता लिने, माघ ९ गते दिउँसो १ वजेदेखि ३ वजेसम्म उम्मेद्वारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने, माघ ९ गते दिउँसो ४ देखि ७ वजेसम्म उम्मेद्वारलाई चुनाव चिन्ह प्रदान गर्ने तालिका रहेको छ ।

सम्पादकीय

गगनलाई बधाई

निर्वाचन आयोगले गगन थापा नेतृत्वको कार्यसमितिलाई मान्यता दिने निर्णय गरेको छ। शुक्रबार बसेको आयोगको बैठकले चार तारे भन्डा र चुनाह चिन्ह रखसहित गगन थापाले नेतृत्व गरेको कार्यसमितिलाई आधिकारिक कारोसको मान्यता दिएको हो।

आयोगले मान्यता दिएसँगै गगन थापा आधिकारिक रूपमा नेपाली कांग्रेसको सभापति भएका छन्। तत्कालीन दुई महामन्त्री गगनकुमार थापा र विश्वप्रकाश शर्माको अगुवाईमा पुष २७ देखि ३० गतेसम्म भुक्तमण्डपमा विशेष महाधिवेशन आयोजना भएको थियो। विशेष महाधिवेशनले गगन थापाको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको थियो।

विशेष महाधिवेशनबाट उपसभापतिमा विश्वप्रकाश शर्मा र पुष्पा भुसाल, महामन्त्रीमा प्रदीप पौडेल र गुरु बराल, सहमहामन्त्रीमा महिलाबाट डा. डिला संग्रौला पन्त, दलितबाट प्रकाश रसाइली, आदिवासी-जनजातिबाट बहादुरसिंह लामा, खस-आर्यबाट उदय शम्शेर राणा, मधेसीबाट मुक्ताकुमारी यादव, मुस्लिमबाट फर्मुल्ला मन्सूर, थारूबाट योगेन चौधरी र पिछडिएको क्षेत्रबाट कर्णबहादुर बुढा चयन भएका थिए।

कांग्रेस संस्थापन पक्षले विधानविपरीत कार्य गरेको भन्दै महामन्त्रीद्वय थापा, शर्मा र सहमहामन्त्री मन्सूरलाई कारवाही गरेको थियो। विशेष महाधिवेशनबाट नयाँ नेतृत्व चयन भएपछि गगन थापाको समूह निर्वाचन आयोगमा अद्यावधिकका लागि निवेदन दिएको थियो। त्यसविरुद्ध संस्थापन पक्षले ८८५ जनाले हस्ताक्षर फिर्ता लिएको निवेदन दिएको थियो।

संसदीय आमनिर्वाचनको तयारी भइरहेका मुलुकको सबैभन्दा ठुलो र पुरानो पार्टी नेपाली कांग्रेसमा उत्पन्न विवादले चिन्ता र आशंका बढाएको थियो। निर्वाचन आयोगको निर्णयपछि अब हटेको छ।

मुलुकले अहिले नयाँ परिवर्तन खोजेको छ। भ्रष्टाचारमुक्त समाज, सुशासन, समृद्धि र शान्तिका लागि पुरानो पाराको शासनशैली र नेतृत्वबाट सम्भव नदेखेर नै नवयुवा (जेनजी) पुस्ताले आन्दोलन गरेको हो। आन्दोलनले तत्कालीन सरकार विस्थापित गरी पूर्वप्रधान न्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा अन्तरिम सरकार बनाएको छ। यो सरकारले आउँदो फागुन २१ गते प्रतिनिधि सभाको नयाँ निर्वाचन गराउने कार्यविधि पाएको छ।

मुलुक निर्वाचनमय भइरहेको छ। चुनावमा भाग लिने नयाँ पुराना राजनीतिक दलहरूले समानुपातिकतर्फको बन्दसूची निर्वाचन आयोगमा पेश गरिसकेका छन्। कांग्रेस पुरानै नेतृत्वलाई अगाडि सारेर निर्वाचनमा जाँदा सफलता सिद्धै भन्ने कांग्रेसजनको भावनालाई युवा महामन्त्रीद्वय थापा र शर्माको अगाडि सारे।

उनीहरूको विशेष पहलमा बहुमत महाधिवेशन प्रतिनिधि जुटाएर पार्टीको विशेष महाधिवेशन गराए। महाधिवेशनले थापालाई नयाँ सभापति चयन गरी उनकै नेतृत्वमा चुनावमा जाने निर्णय गरेको छ तर यो कुरा पार्टीको संस्थापन पक्षले स्वीकार गरेको छैन। सभापति शेरबहादुर देउवा तत्काल नेतृत्व हस्तान्तरण गर्न सहमत भएनन्। जसले गर्दा कांग्रेस विवाद घे्रनिलो बनेको थियो। कांग्रेस सभापति बनेकोमा गगनलाई बधाई छ।

• रीता भण्डारी

हाम्रो घरमा पानी आएन, वडाबाट सिफारिस लिन दिनभरि लाइन बस्नु प-यो, अस्पतालको टिकट पाउन धकेला धकेल भयो, यस्ता साना देखिने तर दैनिक जीवनसँग जोडिएका समस्या नै राज्यसँग नागरिकको सम्बन्ध हो। नागरिकले सेवामा सहजता, सम्मान र समयमै सुनुवाइ चाहन्छन्। राज्यप्रति नागरिकको विश्वास र नागरिक सहभागिता यहीबाट सुरु हुन्छ। मतदान मात्र होइन, निर्णय र सेवामा नागरिकको आवाज पुग्ने र उत्तर आउने व्यवस्था कानुनका पाना हेर्नै भन्ने नेपालले यो अपेक्षा स्वीकारिसकेको देखिन्छ। सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ ले सरकारी कामकारवाही खुला र पारदर्शी हुनु पर्छ भन्ने मर्म राख्छ। सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ ले सार्वजनिक प्रशासनलाई जनमुखी, जनउत्तरदायी, पारदर्शी, समावेशी र जनसहभागितामूलक बनाउने दिशा देखाउँछ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले पनि स्थानीय तहलाई जनसहभागिता, उत्तरदायित्व र पारदर्शितामार्फत सरल र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहार्थ उन्मुख गराउँछ तर कानुन लेखेर मात्रै पुग्दैन नागरिकले 'कहाँ गए सुनाउने' र 'कहिले उत्तर आउने' भन्ने बाटो स्पष्ट हुनु पर्छ। पछिल्ला वर्षमा यस्तो बाटो केही हदसम्म बनेको छ। गुनासो उजुरी व्यवस्थापनका लागि सञ्चालन गरिएको 'हेलो सरकार' एउटा ठोस उदाहरण हो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यसमार्फत १६ हजार १३५ उजुरी सम्बन्धित निकायमा कारवाहीका लागि पठाइएका र सात हजार ८१० गुनासो फर्स्यो भएको विवरण सार्वजनिक गरिएको छ। विद्युतीय गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीमा

• सादेशमणि पोखरेल

नेपाली राजनीतिका हेरक चाल तथा ताल बेगिला देखिन्छन् तर श्रेणिला छैनन्। चाहे २००७ सालदेखिको आन्दोलनको कर्म यही नै रह्यो। २००७ सालदेखि नै मुलुकले स्थिर सरकार खोजिरह्यो तर पूरा हुन सकेन। न त मुलुकले २००७ सालपछि दिल्लीमा सहमति भएअनुसारको भनिएको सविधानसभाको निर्वाचन नै गर्न सक्यो। जब मुलुकले २०१५ सालमा जननिर्वाचित सरकार पायो, तब जनतामा आशा जाम थाल्यो तर २०१७ को 'कूले सोही दूदुष्टि' लागभग अन्त्य भयो। तत्कालसम्म पनि विविध कालखण्ड हुँदै प्रजातन्त्र त्यो शक्तिशाली आयाम हो, जसमा निर्णय निर्माण प्रक्रिया तल हुँदै माथि तथा माथि हुँदै तल जाने पद्धतिको भयानक अभ्यास हुने हुन्छ। आधुनिक व्यवस्थापनका पिता पिटर एफ ड्रुकरले सन १९५४ मा प्रकाशित पुस्तक व्यवस्थापनको अभ्यासमा उद्देश्यद्वारा प्रबन्धित प्रणाली (एमबीओ) को अवधारणा बारे व्याख्या गरेका छन्। व्यवस्थापन पद्धतिमा ड्रुकरले यसलाई शुद्ध प्रजातन्त्रसँग लिने गरेको पाइन्छ, जसमा उद्देश्य केन्द्रित निर्णय निर्माणमा नेतृत्वको भूमिकादेखि व्यक्तित्व सक्षमता पनि जोडिएको छ।

यो एक नेतृत्वदायी रणनीतिक रूपरेखासमेत हो जसमा प्रजातन्त्रका आधारभूत इकाइहरूलाई

सहभागितामूलक सेवा प्रवाह

तीन हजार ७३६ सार्वजनिक निकाय जोडिएको तथ्य पनि उल्लेख गरिएको छ। यसले 'कहाँ गए कराउने' भन्ने नागरिकको द्विविधा घटाउँछ। कम्तीमा ढोका देखाउँछ, प्रक्रियाको सुरुवात गराउँछ।

स्थानीय तहमा सार्वजनिक सुनुवाइ अर्को बलियो उपाय हो। सार्वजनिक सुनुवाइको मर्म नै यस्तो हो। नागरिकले उठाएका प्रश्नमा

स्पष्टता ल्याउने, रचनात्मक सुझाव प्रहण गर्ने, जिम्मेवार अधिकारी र नागरिकबीचको दुरी घटाउने हो। जब गाउँ/नगरमै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीले सार्वजनिक रूपमा जवाफ दिन्छन्, सेवा सुधारको दबाव स्वाभाविक रूपमा बढ्छ तर यहाँ चुनौती पनि छ सुनुवाइ 'देखावटी' बन्यो भने नागरिकको विश्वास भन्नु कमजोर हुन्छ। त्यसैले सुनुवाइपछि के निर्णय भयो, कुन काम कहिलेसम्म, कसको जिम्मा हो भनेर सार्वजनिक रूपमा जानकारी दिने बानी बसाल्नु पर्छ। यद्यपि हामीले एउटा असजिलो सत्य स्विकार्ने पर्छ अनलाइन सहभागितामा नेपाल अझै पछाडि छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घको ई सरकार सूचकाङ्क २०२४ मा नेपालको मान ०.५७८१ र स्थान ११९ देखिएको तथ्यले डिजिटल सेवाको पहुँच, गुणस्तर र नागरिक अनुभूतिको दुरी देखाउँछ। यसको अर्थ प्रविधि छैन भन्ने होइन। अर्थ, प्रविधि नागरिकको अनुभव अनुसार चलेको छैन भन्ने हो। यो दुरी किन बढ्छ त ? पहिलो, पहुँच र सिपको

असमानता। इन्टरनेट र डिजिटल सिप समान रूपमा फैलिन नसक्दा अनलाइन सेवा सबैका लागि समान हुँदैन। दोस्रो, विश्वास र सुरक्षा प्रक्रिया अस्पष्ट भयो। उत्तर आएन वा बिचमा फेरि मान्छे खोज्नु पर्थो भने नागरिक हिँचक्याउँछन्। तेस्रो, सेवा प्रवाह कतिपय ठाउँमा फाराम इन्टरनेटबाट भरे पनि फर्स्योको तरिका पुरानै हुन्छ। समय सीमा छैन, जिम्मेवारी स्पष्ट छैन। उत्तर दिने संस्कार कमजोर छ। यी सबैले नागरिकलाई राज्यबाट टाढा धकेल्छन्। अब प्रश्न आउँछ नेपाल कस्तो हुनु पर्छ ? नेपाल यस्तो हुनु पर्छ जहाँ नागरिकले उजुरी राख्दा उत्तर आउने

समय थाहा होस्। सेवाको मापदण्ड स्पष्ट होस् र निर्णय प्रक्रियामा सामान्य नागरिकको आवाज सुरक्षित रूपमा समेटियोस्। यसका लागि केही देशका अभ्यासले एउटा साभ्या पाठ सिकाउँछ-प्रविधि आफैँ समाधान होइन, प्रक्रिया र भरोसा मुख्य हुन्।

इस्टोनियाले 'एक पटक दिएको विवरण फेरि फेरि नदिने' सिद्धान्तलाई बलियो बनाउँदै सरकारी निकायबिच सुरक्षित तथ्याङ्क आदानप्रदानको प्रणाली विकास गरेको उल्लेख छ। दक्षिण कोरियामा एउटै अनलाइन ढोकाबाट गुनासो सुभाब राख्न मिल्ने व्यवस्था छ। ताइवानमा खुला परामर्श प्रक्रियामार्फत अनलाइन र अफलाइन दुवै तरिकाबाट नागरिक विज्ञ र सरकारलाई एउटै विषयमा छलफल गराउने अभ्यास देखिन्छ। भारतले नागरिकलाई छलफल, सर्वेक्षण, अभियान जस्ता माध्यमबाट सहभागी गराउने प्लेटफर्म सञ्चालन गरेको चर्चा छ। यी सबैको सार एउटै हो, नागरिकको कुरा सुन्ने प्रणाली, उत्तर दिने समय सीमा र भरोसा

जगाउने संस्कार। नेपालका लागि समाधान कडा होइन, काम लाग्ने र लाग्नु हुने हुनु पर्छ। पहिलो, सेवा दिने समय र जिम्मेवारी बाध्यकारी बनाऔं। कति दिनमा काम हुन्छ भन्ने कुरा कार्यालयको भित्तामा टाँसे मात्र होइन, अनलाइन र अफलाइन दुवै ठाउँमा एउटै रूपमा लाग्नु हुने गरी सेवा मापदण्ड बनेोस्। ढिलाइ भए कारण खुलोस्, जिम्मेवार निकाय र व्यक्ति स्पष्ट होस्। दोस्रो, गुनासोमा उत्तर समय र अनुगमन अनिवार्य बनाऔं।

'हेलो सरकार' ले बाटो देखाएको छ, अब हेरेक मन्त्रालय, निकाय र स्थानीय तहमा गुनासो

हेर्ने अधिकारी स्थिर, तालिमप्राप्त र उत्तरदायी बनाउने व्यवस्था चाहिन्छ। उजुरी दर्ता भएदेखि फर्स्योसम्म नागरिकले आफैँ हेर्न मिल्ने सरल अवस्थिति सूचना पनि हुनु पर्छ। तेस्रो, सार्वजनिक सुनुवाइलाई समाधानमुखी बनाऔं। सुनुवाइ नियमित होस्, निष्कर्ष पनि सार्वजनिक होस्। नागरिकले उठाएका प्रश्नको उत्तर मात्र होइन, सेवा सुधारका ठोस निर्णय र समर्थन पनि बाहिर आओस्। चौथो, नागरिक बडापत्रलाई कागजबाट प्रतिबद्धता बनाऔं। सेवा ढिला भयो भने क्षतिपूर्ति, गल्ती भयो भने सुधार र काम नगर्ने संस्कृति लाग्नु भए मात्रै नागरिकले राज्यलाई मेरो ठाउँ। पाँचौँ, सूचना माग्दा भन्नुट होइन, सहजीकरण होस्। सूचना अधिकारी सक्रिय बन्न, सूचना अद्यावधिक होस् र स्थानीय भाषामा बुझिने गरी जानकारी उपलब्ध होस्। यसले पारदर्शिता मात्र बढाउँदैन, गलत बुझाइ र भ्रष्टाचारको ठाउँ पनि घटाउँछ। छैटौँ, गाउँ गाउँमा सहयोग कक्ष र डिजिटल सिप, अनलाइन सेवा छ भन्दैमा सबैले चलाउन सक्दैनन्। वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी वा सेवा केन्द्रमा सहयोग कक्ष राखेर फाराम भर्ने, निवेदन पठाउन र गुनासो दर्ता गर्न सहायता दिइयो भने पहुँचको खाडल घट्छ। सातौँ, विश्वास बढाउने सुरक्षा र गोपनीयता। नागरिकले दिएको विवरण सुरक्षित छ भन्ने भरोसाबिना सहभागिता बढ्दैन। सुरक्षित तथ्याङ्क आदानप्रदान, स्पष्ट गोपनीयता नियम र उत्तरदायी प्रविधि व्यवस्थापनमा लगानी बढाउनु पर्छ। नागरिकको डर हटाउने यही आधार हो।

नागरिक सहभागिता भनेको कार्यक्रम होइन, राज्य र नागरिकबीचको विश्वासको सम्झौता हो। कानुनले दिशा दिएको छ, केही प्रणालीले ढोका देखाएको छ। अब चाहिने कुरा भनेको सेवाको संस्कार बदल्ने इच्छाशक्ति, कर्मचारीको क्षमता र नागरिकलाई केन्द्रमा राख्ने व्यवहार हो। नेपाल त्यतिबेला बलियो हुन्छ, जब नागरिकले राज्यसँग डराएर होइन विश्वास गरेर कुरा गर्न सक्छ। गोप

दलहरूले सुधार गर्नुपर्ने कुरो

समेत दृष्टिगत गरी नेतृत्वको चयनमा जोडबल गरिन्छ। विश्वको इतिहासलाई केलाएर हेर्दा विश्वमा प्रजातन्त्रको संस्थागत विकास गर्ने दायित्व राजनीतिक दलहरूको हो। तर हाम्रो मुलुकमा प्रजातन्त्र र सोझा सिर्जित विकास माहोलले फड्को मार्न नसक्नुमा नेपाली राजनीतिक दलहरूको ठूलो भूमिका छ। यसकारण भन्ने समेत गरिन्छ, नेपालका दलले न त प्रजातन्त्र मान्छन् न त विधिको शासन नै मान्छन्। यसका प्रशस्त उदाहरण नै छन्। यसै लेखको माध्यमद्वारा विधिको शासन तथा प्रजातन्त्रको पूर्ण प्रत्याभूतिका लागि जनताले जनताका लागि गरिने शासनमा समरूपी भावनाको विकासका लागि आग्रहसमेत गरिन्छ।

दलदलमै दलहरू
भर्खरमात्र नेपाली राजनीतिक माहोल फरक बन पुग्यो, महाधिवेशनको मेलोमा नेकपा एमालेले समेत विगत केही समयअघि आफ्नो महाधिवेशन सकायो, बिना कुनै भन्नुट र रोकावटसहित यसमा बोल्न साहस गर्नेहरूलाई निकै पर पुन्याइयो, विगतका राजनीतिक त्यागका बलिदान बिसिएर वर्तमानमा नेपाली कांग्रेसको विशेष महाधिवेशनले माहोल तातेको छ, बहुमतभन्दा बढी हस्ताक्षरको संकलनसहित महामन्त्रीहरू बेगिला बनेका छन्। तर अर्को पक्ष यसलाई डिस्मेटल गर्न उद्यत् छ। यसबाट समेत महसुस गर्न सकिन्छ कि, नेपाली दलहरूमा प्रजातन्त्रको खडेरी नै परेको छ। के रोक्ने तथा छेक्ने प्रजातन्त्रका तत्त्व हुन् त ?

के प्रजातन्त्रको बटमलाई निषेध हो त ? विश्वव्यापी रूपमा प्रजातन्त्रका अप्रत्यक्ष उपजहरू भनेका नै दलहरू हुन्, जसमा दलीय हिसाबले निर्वाचित प्रतिनिधिहरू यसका वाहक हुन्। राजनीतिशास्त्रको एक अध्यायले यसलाई प्राकृतिक उद्भवसँग जोडेर व्याख्या गरेको पाइन्छ। यसको उदाहरणका रूपमा सामाजिक लोकतन्त्रलाई अभिन्न अवयव मान्ने बेलायतको लेबर

तथा कन्जर्भेटिभ पार्टी, कल्याणकारी राज्य प्रवृत्तिमा विश्वास गर्ने भारतका भारतीय राष्ट्रिय कांग्रेस र भारतीय जनता पार्टी, सामाजिकताको सिद्धान्तमा आधारित जर्मनको सोसल डेमोक्रेटिक पार्टीलगायत अन्य विश्वका राजनीतिक दलहरूले यस प्रणालीलाई संस्थागत गरेको पाइन्छ। यही हो लोकतान्त्रिक पद्धतिका सबल पक्षहरू।

नेपाली सन्दर्भ फरक छ, एक त नेपाल अल्पविकसित मुलुक हो र सन् २०२६ मा विकासशील मुलुकको श्रेणीमा स्तरोन्नति हुने क्रममा छ। यहाँको राजनीतिक वातावरणमा कृन्तिक प्रभाव रहनु स्वाभाविक हो, आर्थिक-सामाजिक सहयोगका हिसाबले तर त्यो सामाजिक सिद्धान्त यहाँका वर्गीय असन्तुलनका पक्षमा जनमत खडा गरी चुनाव जित्नका हेतु राजनीतिमा होभिने नेतृत्वलाई भने उति उत्तम मानिना यसका लागि ढाँटेर भए पनि महाधिवेशन तथा निर्वाचनमा बखेडा फिक्ने र चुनाव जित्ने नेकपा (एमाले) तथा नेपाली कांग्रेस, जसले म नै राज्य हुँ भन्ने भावना हालसम्म पनि विकास गरिरहेका छन्, यस्ता विषयवस्तु माथि शिक्षित जनताले अब निर्णय समीक्षा गर्नेछन्। जसको उदाहरण हिंवापमा चल्ने एमाले तथा परिवर्तनलाई स्वीकार गर्न नसकेको कांग्रेसले हालसम्म पनि गरिरहेका छन्। तर भयको त्रासदी कांग्रेसभन्दा बढी एमालेमा देखियो जसमा चुइँक्क बोल्ने आँट कसैले गर्न सकेन भने कांग्रेसले नेतृत्व पकिलाई त्राहिमाम पनि लगभग सफल नै भयो।

वर्तमानमा नेपालको प्रजातान्त्रिक दल नेपाली कांग्रेस कि गर् कि मर् को अवस्थामा छ। दलमा दण्डहीनता र असमान नियुक्तिहरू बढेका बढ्दैछन्। तैपनि यथास्थितिवादी नेपाली कांग्रेसको नेतृत्व तथा सम्मानित टीकाधारी पाँच, छ भाइ भने अल इज वेलको अवस्थामै रहेका छन्, टीकाकै प्रतीक्षामा कांग्रेसीहरूको भावनात्मक वेग वर्तमान नेतृत्वप्रति ज्यादै नकारात्मक देखिएको छ।

भिड आक्रोशित देखिन्छ। जेन-जी विद्रोहपछि भौतिक कारवाहीमा परेका शेरबहादुर देउवाको वर्तमानमा नेतृत्वको कुर्सी छाड्ने कुनै पनि लक्षण देखिएको छैन। ६० प्रतिशतभन्दा बढी महाधिवेशन प्रतिनिधिहरूको भावनालाई लत्याउने कस्तो प्रजातन्त्रमा

बाँचिरहेका छन् शेरबहादुर देउवा ?
उता एमाले पनि यसका बारेमा पनि अछुतो छैन। एमालेमा देखाउने लोकतन्त्र तथा प्रजातन्त्रका ठूलै ठेली छन् र नेतृत्वसामु बोल्ने भनेर देखाउने लोकतन्त्रको किताबै लेख्न सक्ने भन्नु ठूला ठेली छन्। कुरा गर्न मात्र सीमित ठेलीको कुनै महत्त्व स्वीकार हुँदैन लोकतन्त्रमा। यसका निमित्त अभ्यास आवश्यक हुन्छ तर जनता र आम कार्यकर्ताले महसुस गर्ने आन्तरिक लोकतन्त्र एमालेमा शून्य छ। उमेर हदलाई ७० बाट बढोतरी गरी मृत्युपर्यन्त बनाउने, एमालेजनकै प्रियपात्र प्रदीप ज्ञवालीलाई केवल केन्द्रीय सदस्यमा खुम्च्याएर राख्न पाउँदा एमाले आफूलाई गर्विलो इतिहास बोकेको ठान्छ। के वाकशक्तिको परीक्षण गर्न नपाउने प्रजातन्त्र तथा लोकतन्त्रको विधि हो त ?

निर्धारित आधारविन्दुहरू
माथि उल्लेख भएअनुसारका विधि तथा प्रक्रिया यसै लेखको माथि नै उल्लेख भए अनुसारका एमबीओका प्रक्रिया नेपाली कांग्रेस तथा नेकपा एमालेले स्पष्ट रूपमा नमानेको देखिन्छ। प्रजातान्त्रिक प्रणालीमा विश्वास गर्ने दल तथा संगठनका हिसाबमा निर्णय प्रक्रिया तल हुँदै माथि (बटम अप) तथा माथि हुँदै तल (टप डाउन) पद्धतिको भयानक अभ्यास हुने हुन्छ, तर यसको कठोर नियन्त्रण गरेको देखिन्छ, वर्तमानमा रहेका नेपाली दलहरूले यसलाई प्रजातन्त्र कम र निरंकुशता बढीभन्दा सार्थकतुल्य हुन्छ। व्यवस्थापनकै सिद्धान्तहरू नै लगभग असफल (फेलर) बन्ने कस्तो खालको प्रजातन्त्रको अभ्यास गर्नु हामीले ? भन्दै गर्दा व्यवस्थापनकै अर्को सिद्धान्त प्रणाली

Pratidin National Daily प्रतिदिन

तपाईं जहाँ भएपनि प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि लामाई गर्नुहोस्

www.pratidindaily.com

निर्वाचन: नयाँ पुराना दलको अग्निपरीक्षा

• सानु कार्की बस्नेत "सिता"

जनताले आफ्नो प्रतिनिधि छान्ने लोकतान्त्रिक प्रक्रिया निर्वाचन हो। रुपान्तरण र परिवर्तनका लागि गरिएको जेनजी आन्दोलनको परिणामस्वरूप प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन हुँदैछ। राजनीतिक नेतृत्वकर्ता हेर्दा, एमालेले हालसालै महाधिवेशन सम्पन्न गरे तापनि नेतृत्वमा रुपान्तरण र पुस्तान्तरण गर्न सकेन, नेकपाले नेतृत्वमा नरमगरम शैलीमा मात्रै परिवर्तन गर्यो, नेपाली कांग्रेसले नेतृत्व परिवर्तन गर्ने र परिवर्तन इन्कार गर्ने विवादले पार्टी दुई टुक्रामा विभाजित भयो। बैकल्पिक नयाँ शक्ति भनी उदाएका रास्वपालगायतका पार्टी लोकप्रिय त भए, तर भरपर्दो भएनन्।

जनताले भरपर्दो शक्ति खोजेको छ। युवा वर्गले जवर्जस्त रुपान्तरण र परिवर्तन चाहेको छ। सिद्धान्ततः रुपान्तरण र परिवर्तन नहुने हो भने समयको शक्तिसंग सामना गर्नुपर्ने हुन्छ। समयको रुपमा आसन्न निर्वाचनको हुरी आउँदैछ, यो निर्वाचनको हुरीले क-कसलाई बढाउँने हो? यो निर्वाचनलाई जेनजी, नयाँ दल र पुरानो दलको अभिपरीक्षाको रुपमा हेरिएको छ। यस लेखमा आसन्न निर्वाचनका के कस्ता राजनीतिक सवाल र चुनौती छन्? निर्वाचनको अभिपरीक्षामा जेनजी, नयाँ दल र पुरानो दलका आ-आफ्नो राजनीतिक सवालको विषयमा उजागर गर्ने प्रयास गरिएको छ।

विगतमा निर्वाचन नहुने तर नेतृत्वले नै समाजका अगुवालाई छान्ने परम्परा थियो। हाल बालिक मताधिकारबाट मतदान गरी निर्वाचन हुन्छ। अनि आफू स्वयं निर्वाचित भई वा आफूले निर्वाचित गरी पठाएका जनप्रतिनिधिबाट शासन सञ्चालन हुन्छ। नेपालमा १८ वर्ष उमेर पुगेका प्रत्येक नागरिकलाई कुनै एक मात्र निर्वाचन क्षेत्रमा आफ्ना प्रतिनिधि छान्न मतदान गर्ने अधिकार छ। कुनै पनि ब्यक्ति निर्वाचन क्षेत्रमा एक स्थानमा मात्र उम्मेदवार निर्वाचित हुन सक्नेछ।

संविधानको भाग ५, धारा ५६ मा "राज्यको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुनेछ" भनिएको छ। यी तीन तहमा लोकतान्त्रिक विधिबाट

जनप्रतिनिधिहरू निर्वाचित हुनेछन्। जेनजी आन्दोलनबाट सृजित विषम परिस्थितिमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीले राजीनामा दिएपछि सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा नवगठित सरकारले प्रतिनिधि सभा विघटन गरी फागुन २१ मा निर्वाचन मिति तोकेको छ। उक्त दिन प्रत्यक्षतर्फ १६५ र समानुपातिकतर्फ ११० गरी जम्मा २७५ जना प्रतिनिधि सभाका सदस्यको निर्वाचन हुँदैछ।

अहिले देश चुनावमय बन्दै गएको छ। जनताले नयाँ अनुहार खोजिरहेका छन्। नयाँ डेलिभरि खोजिरहेका छन्। यद्यपि, वर्तमान सरकारलाई निर्वाचन सफल गराउन चुनौती छ। जेनजी, बैकल्पिक शक्ति भनी उदाएका नयाँ दल र असफल ठानिएका पुराना दल आ-आफ्नो गन्जागोलको चक्करमा फसेका छन्। नयाँ र पुराना दलको दोकानमध्ये जनताले कुन दोकान मन पराउँछन्, यो निर्वाचनले नयाँ र पुराना दलको अभिपरीक्षा लिनेछ। पुराना दलका हाँगा मक्किएका छन् भने नयाँ दलका हाँगा दरिलो गरि गाडिन सकेको देखिँदैन। जेनजीहरू कुहिरोभिन्न रमलिरहेका छन्। निर्वाचनको माहोल त आयो, तर यो अभिपरीक्षामा को पास हुन्छ? को फेल हुन्छ, को कहाँ पुग्छ? भने दुबैको छैन। निर्वाचन मुखमै आइसकेको छ। जेनजी, नयाँ र पुराना दलका आ-आफ्नो समसामयिक राजनीतिक मुद्दाहरू छन्, ती मुद्दाहरूले निर्वाचन गन्जागोलको चक्करमा फस्ने निर्वाचनमा धेरै प्रभाव पारिरहेको छ।

वर्तमान निर्वाचनको यो अभिपरीक्षामा निर्वाचनका सवाल र चुनौतीहरू धेरै छन्। निर्वाचनका सवाल र चुनौतीहरू

. नेपालमा भ्रष्टाचारविरुद्ध र सरकारको नयाँ नियमअन्तर्गत दर्ता हुन नआएका फेसबुक, इन्टरग्राम, ट्विटर, ट्विटर, युट्युब लगायतका २६ वटा सामाजिक सञ्जालको प्रतिबन्ध बिरुद्धमा भन्दै जेनजी पुस्ताले थालेको सडक आन्दोलनले नेपालको राजनीति उथलपुथल भयो। भाद्र २३ गतेको नरसंहारपछि भाद्र २४ गते जेनजी विद्रोहले भयानक रूप लियो, जसको कारण विभिन्न स्वार्थ समूहको समेत उपस्थितिमा राष्ट्रका अल्पसंख्यक धरोहरहरूमाथि आगो लगाएर ध्वस्त पारियो। जेनजी युवाको मागलाई सम्बोधन गर्न भाद्र २७ गते गठित नयाँ सरकारबाट जेनजी युवाहरूले उठाएका एजेण्डा सम्बोधन हुन सकेको छैन। प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुख,

भ्रष्टाचार नियन्त्रण, रोजगारी सृजना, शासनको स्वरूप संरचनामा परिवर्तन र पुस्तान्तरण जस्ता विषयलाई सरकारले सम्बोधन गर्न सकिरहेको छैन। त्यस्तैगरी जेनजी आन्दोलनलाई रक्तपातपूर्ण बनाउने दोषीलाई कारवाही गर्न नचाहेँदा सरकारको आलोचना जेनजीबाट नै भएको छ। जेनजीहरूकै सहमति र समर्थनमा गठित सरकारले जेनजीका मागहरूलाई सम्बोधन गर्न नसक्दा निर्वाचन समेत प्रभावित हुन सक्छ।

भाद्र २३ र २४ को जेनजी आन्दोलनले राज्यका तीन अंग कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाको संरचनामा आगजनी, तोडफोड र लुटपाट गरी सुरक्षा निकायका बन्दुक, गोली र अन्य हातहतियार लुटिए, खोसिए ती हतियार के कति फिर्ता भयो? सरकारसँग एकिन तथ्यांक छैन। कतै आगामी निर्वाचनमा सो लुटिएका हतियार दुरुपयोग हुने हो कि भने सम्भावना र नास जनमानसमा देखिँदा सरकारलाई निर्वाचनमा निष्पक्षता र पारदर्शिता कायम राख्न चुनौती छ।

जेनजी आन्दोलनबाट स्थापित सरकार असंवैधानिक हो भन्ने विषय र सो सरकारले २०७९ सालमा निर्वाचित प्रतिनिधि सभालाई २०८२ भाद्र २७ गते गरेको विघटनविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर भई विचाराधीन छ। सो रिटले सरकारलाई मान्यता नदिएमा वा प्रतिनिधि सभालाई विघटन गर्ने निर्णय बदर गरी संसद पुनर्संस्थापना गरेमा राष्ट्रिय राजनीतिक अन्यायलता सृजना हुन सक्नेछ।

जेनजीहरूको अवस्था पनि नाजुक छ। एकातिर आन्दोलनको मार्ग र भावना विपरित गैरजेनजीको हातमा निर्णयको चाबी पुगेको देखिन्छ भने अर्कोतिर जेनजीहरू पनि टुटफुट भई विभिन्न चिरामा विभाजित भएका देखिन्छन्। जेनजीहरू भदौ २४ को घटनाको कानुनी कारवाहीबाट बचन सतामा पहुँच खोजिरहेका छन्।

राजनीतिमा बैकल्पिक शक्ति भनी नयाँ खोलिएका नयाँ दलले पुराना दलबाट लोकतन्त्र गतिशील, समावेशी र प्रगतिशील हुन सकेन भन्ने पुराना दललाई आरोप लगाई चुनावी तालमेलमा छन्। उनीहरूको चुनावी गठबन्धन राष्ट्र निर्माण र हितभन्दा सतको मोहमा सीमित देखिन्छ। धरोटी रकम बुझाएर रास्वपाको सभापतिको पदमा पुगेर फर्किएका रिव लामिछाने र काठमाण्डौ महानगरपालिकाका मेयर

बालेन शाह बीचमा गठबन्धन भई बालेन शाहलाई भावी प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार बनाउने गरी सम्झौता त भयो, तर एकलै निर्वाचित हुने तर गठबन्धनले काम गर्न दिएन भने मेयर जस्ता चापर निर्वाचित नै भएपनि राजनैतिक स्थिरता कायम हुनेमा शंका देखिन्छ।

माओवादी पार्टीको दिर्घकालीन जनयुद्धले स्थापित गरेको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सवाल विकृत बन्दै गएको छ। समानुपातिक सदस्य छनौट गर्दा पार्टी चलाउने चन्दादाता, व्यापारिक घरानाका साहुजी, नेतृत्वका आसेपासे नातागोतालाई अगाडी ल्याइयो। वास्तविक आरक्षणलाई प्रतिनिधित्व गराउन दलहरू उदासिन देखिए। हाल नयाँ पसलमा सेलिब्रेटी र कलाकारलाई समानुपातिक लहरमा सजाएर राखियो। राजनीतिमा सक्रियता र योगदान न्यून भएका प्राविधिक क्षेत्रका व्यक्तिको समानुपातिक सिटमा आकर्षण हवाते बढेको देखिन्छ। जसबाट जनतामा नयाँ दलप्रति समेत वितृष्णा र निरासा देखिन्छ।

राजनीतिक दलहरूको चरित्रलाई हेर्दा:

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमालेले भरखैरे एघारौँ महाधिवेशन सम्पन्न गरेको छ। सिद्धान्त र विचार प्रजातान्त्रिक छैन भनी देशले नै अस्वीकार गरेका पात्र केपी ओली अध्यक्ष निर्वाचित त भए, तर निष्ठावान कार्यकर्ताको तुलना जन्मत विपरित कित्तामा उभिएको छ। उनको स्वेच्छाचारी र एकलौटी निर्णय, विवादिता पात्रलाई काखी च्यापेर इमान्दार कार्यकर्ताको उपेक्षा गर्ने प्रवृत्तिले त्यहाँ पनि असल राजनीतिक संस्कार र संस्कृति देखिँदैन।

नेपाली कांग्रेसको अवस्था हेर्दा, विचित्रको भयो। पार्टीको अध्यक्ष शेरबहादुर देउवाले २४ गतेको घटनापछि लगभग राजनीतिक विश्राम लिने मनस्थितिमा पुगेपनि हाल पुनः पार्टीमा सक्रिय हुन चाहेको देखिन्छ। पार्टीका बहुमत प्रतिनिधिले विधानसम्मत माग गरेको विशेष महाधिवेशनलाई बेवास्ता गरेको र विशेष महाधिवेशनबाट नयाँ समिति गठन भई पार्टी फुटेको अवस्था छ।

नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीको अवस्था हेर्दा, अरु पार्टीको तुलनामा केही आशावादी रहने ठाउँ छ। अरु पार्टी भरखैरे तर्पिदै गरेको अवस्थामा नेकपाले डेड जर्जन दल र नेताहरूलाई एउटै पसलमा राख्न सफल भएको देखिन्छ। नेकपाको रेल

समाजवादी यात्रामा हिडेको त छ तर, रेलको यात्रामा समाजवादमै पुग्ने यात्रीहरू सबै घटकलाई समेट्न सकिरहेको देखिँदैन।

नयाँ दल र पुराना दल आ-आफ्नै समस्या र चुनौतीका बाबजुद आसन्न निर्वाचनको चाप र चेपुवामा छन्। अन्य दलहरू राप्रपा, जसपा, लोसपा, जनमत, प्रगतिशील, उज्यालो नेपाल, श्रम संस्कृति पार्टी आफ्नो अस्तित्व छ भन्ने देखाउन घमर्दै जनतासामु जाँदैछन्। यथार्थमा यो निर्वाचन भनेको नयाँ दल र पुराना दलको अभिपरीक्षाको रुपमा देखिएको छ। देशमा निर्वाचन घोषणा भई निर्वाचनको मिति नजिकिँदै गरेको र दलहरूले समानुपातिक बन्दसूची समेत आयोगमा बुझाइसकेको अवस्था छ। पुराना राजनीतिक खेलाडी र "उम्रदेका तीन पात" भन्ने नेपाली उखानजस्तै उम्रिएका जेनजी र नयाँ शक्ति भनी देखिएका बैकल्पिक राजनीतिक खेलाडीहरूको खेल शुरु भएको छ। आमचुनावमा युवा आक्रोश संस्थागत हुन्छ कि, पुरानै आलोचित दोकानहरू चल्छन् यो प्रश्नको जवाफ निर्वाचनले दिने नै छ। तथापि, सचेत नेपालीले नयाँ र पुराना दलबाट पटक-पटक धोका पाएका छन्। पुराना दोकानमा विदेशी तत्व पुग्छ भनी विदेशी कार्ड फाल्ने पुरानो रोग छ। नयाँ दोकानमा राजनीतिक योगदान र सक्रियताको अभाव तर कलाकार सेलिब्रेटीको आकर्षण छ भनी आलोचना गरिन्छ। एक-अर्काको आरोप प्रत्यारोपको यस्तो अवस्थामा अब पुरानो र नयाँबिच राजनीतिक ध्रुविकरण हुनु जरुरी छ भन्ने विश्लेषण गर्न थालिएको छ।

अन्त्यमा, संवैधानिक स्थिरता, संघीयताको सबलीकरण, शासनमा समावेशीकरण र राजनीतिक संस्कारमा सुधार र परिमार्जनका लागि निर्वाचन अपरिहार्य छ। निर्वाचन अभिपरीक्षा भएकोले दलहरूले समयलाई बुझेर चल्न दियो भइसक्यो। पुराना दलका दोस्रो पुस्ताले नेतृत्वको आरती गाउन र हनुमान हुन छाडी मक्किएका हाँगालाई परिवर्तन गर्ने र नयाँ पुस्ताले राज्य निर्माणमा योगदान र सक्रिय उपस्थिति देखाई दरिलो नगाडिएका हाँगालाई दरिलो बनाउन आवश्यक छ। जुनसुकै दलले असल राजनीतिक संस्कारसहित रुपान्तरण, परिवर्तन र पुस्तान्तरणलाई आत्मसात् गरेमा यो अभिपरीक्षा फलदायी हुनेछ।

(लेखक अधिवक्ता, भ्रष्टाचार बरका सह-सचिव तथा महिला समिति, भ्रष्टाचार बरका अध्यक्ष हुन्।)

बाह्रदशी जेसीजद्वारा वार्षिक गतिविधि सार्वजनिक

भापा । बाह्रदशी जेसीज वर्ष २०२५ ले आफ्नो कार्यकालमा सम्पन्न भएका वार्षिक गतिविधि सार्वजनिक गरेको छ । जेसीज पद हस्तान्तरणको पूर्वसन्ध्यामा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमार्फत वर्ष २०२५ का अध्यक्ष तीर्थ काफ्लेले आफ्नो कार्यकालमा गरिएका कार्यक्रम र उपलब्धि सार्वजनिक गरेका हुन् ।

समुदायस्तरमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने उद्देश्यसहित 'जेसीज धारा अभियान' सुरु गरिएको छ । अभियान अन्तर्गत सार्वजनिक स्थानमा खानेपानीका लागि धारा जडान गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको र बाह्रदशी गाउँपालिका-६ स्थित बिहीवारे बजारमा सार्वजनिक धारा जडान गरिसकिएको छ ।

अध्यक्ष काफ्लेका अनुसार आफ्नो कार्यकालमा बाह्रदशी जेसीजले ४४ वटा महत्वपूर्ण कार्यक्रम तथा गतिविधि सम्पन्न गरेको छ । संस्थापक महासचिव हुँदै अध्यक्षको जिम्मेवारी सम्हालेका काफ्लेले संगठनात्मक सुदृढीकरणसँगै नेतृत्व विकास, सामाजिक उत्तरदायित्व र समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइएको बताए ।

जेसीज सप्ताहअन्तर्गत गरिने नियमित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै प्याराथनलगायत विभिन्न सामाजिक तथा रचनात्मक कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । साथै 'एक जेसी, एक विद्यार्थी' कार्यक्रममार्फत विपन्न समुदायका १७ जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति वितरण गरिएको जानकारी पनि सार्वजनिक गरिएको छ । बाह्रदशी जेसीजको स्थापना सन् २०२० मा भएको हो । सुरुका जेसीजको मातृ शाखाका रूपमा स्थापना भएको यस संस्थाका संस्थापक अध्यक्ष विगम श्रेष्ठ हुन् । हाल बाह्रदशी जेसीजमा ६७ जना सदस्य आवद्ध रहेको अध्यक्ष काफ्लेले बताए ।

उनले जेसीज के हो, किन जेसीजमा आवद्ध हुने र जेसीजले व्यक्तिको क्षमता तथा नेतृत्व विकासमा कसरी सहयोग गर्छ भन्ने विषय समेटेर तालिमसहितको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको जानकारी दिए । "युवालाई सक्षम, जिम्मेवार र नेतृत्वशील बनाउने हाम्रो मूल उद्देश्य हो," अध्यक्ष काफ्लेले भने । बाह्रदशी जेसीजले शिक्षा र मानसिक स्वास्थ्यलाई समेत विशेष प्राथमिकतामा राखेको जनाएको छ । विद्यार्थी लक्षित कार्यक्रमअन्तर्गत बाह्रदशी गाउँपालिका-७ स्थित गौरीशंकर माध्यमिक विद्यालयमा मानसिक स्वास्थ्यसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो । त्यसैगरी "अध्यक्ष प्रकरण" कार्यक्रमअन्तर्गत 'परिवर्तनका लागि एकता' कार्यक्रमको सुरुवात गरिएको छ । सो कार्यक्रमअन्तर्गत कक्षा ९ र १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई समेटेर वक्तृत्वकला कार्यक्रम सञ्चालन गर्न थालिएको अध्यक्ष काफ्लेले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा पूर्व अध्यक्ष पुष्प धमलाले वर्ष २०२५ ले उदाहरणीय कार्य गरेको भन्दै प्रशंसा गरे । उनले समाज रुपान्तरणका लागि प्रभावकारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको उल्लेख गर्दै जेसीज धारा अभियान, लागूऔषध नियन्त्रण, मानसिक स्वास्थ्यलगायतका कार्यक्रम अत्यन्त उपयोगी भएको अनुभूति भएको बताए । पत्रकार सम्मेलनको सञ्चालन वर्ष २०२५ की महासचिव सदिका खड्काले गरेकी थिइन् । कार्यक्रममा माघ ३ गते जेसीज पद हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम तय भएको जानकारी दिइयो । पद हस्तान्तरण कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि बाह्रदशी गाउँपालिकाकी अध्यक्ष शान्ता खरेल रहने जनाइएको छ ।

भापा ५ मा सुमन सिंहलाई माओवादी हेडक्वार्टरको संकेत

भापा । २१ फागुनमा हुन गइरहेको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि भापाको क्षेत्र नम्बर ५ बाट नेत्रविक्रम चन्द 'बिप्लव' नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी) भापाले पार्टीका केन्द्रीय सदस्य एवम् भापा इन्चार्ज सुमनसिंह पौडेल सीसहित पाँचजनाको नाम सिफारिस गरेको छ ।

जिल्लाका पाँचै निर्वाचन क्षेत्रबाट प्रत्यक्ष उम्मेदवारको नाम सिफारिस गरिसकेको पार्टीले क्षेत्र नम्बर ५ मा सुमनसिंह पौडेल सीसहित सञ्जय राई, बिनोद राई, किशोर बस्नेत र रमेश देउजाको नाम सिफारिस भएको छ । यस क्षेत्रबाट नेपाल कम्युनिष्ट

पार्टी एमालेले पार्टीका केन्द्रीय अध्यक्ष एवम् पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको नाम एकल सिफारिस गरेकाले उनले चुनाव लड्ने पक्का छ । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले भने काठमाडौँ महानगरपालिकाका नगर प्रमुख बालेन्द्र शाह (बालेन) उम्मेदवार बनाउने चर्चा शुरु भइसकेको छ ।

नेकपा (माओवादी) भापाले भापा क्षेत्र नं. १ बाट यादव पौडेल, प्रविण अधिकारी, खेम मिश्रको नाम सिफारिस गरेको छ । यस्तै, भापा क्षेत्र नं. २ बाट अर्जुन पाण्डे, अंकिता आचार्य, भापा ३ बाट सन्तोष कटवाल, हुकुम मल्ल र गोली लोहारको नाम सिफारिस भएको छ । भापा क्षेत्र नं.

४ बाट ताराबहादुर थापा, कुमार मैनाली, देवी उप्रेती र खेम बुढाथोकीको नाम सिफारिस भएको केन्द्रीय सदस्य सुमनसिंह सीले बताए ।

भापा-५ मा पार्टीले राजनीतिक भद्र काका लागि पनि सुमनसिंह पौडेल सीलाई माओवादी हेडक्वार्टरले अधि सार्ने स्रोतको दाबी छ । यसअघि भापा-५ मा नेकपा (माओवादी) तर्फबाट सञ्जय राईको नाम पनि सम्भावित उम्मेदवारका रूपमा चर्चामा थियो । तर पार्टी हेडक्वार्टरले स्थानीय तह, संगठनात्मक अवस्था, शुभेच्छुक तथा मतदाताबाट प्राप्त सुभावहरूको गहन विश्लेषणपछि सुमन सिंहलाई सशक्त

विकल्पका रूपमा अधि सार्ने सम्भावनामा गम्भीर छलफल गरिरहेको बताइएको छ ।

भापामा सुमनसिंह प्रभावशाली युवा नेताका रूपमा परिचित छन् । सुमन सिंहलाई अध्ययनशील, विश्लेषणात्मक, संघर्षशील तथा साहित्यिक चेतनाले निर्देशित नेताका रूपमा हेरिन्छ। उनी उत्पादनमूलक र व्यावसायिक क्षेत्रमा समेत सक्रिय रहँदै आएका छन्। राजनीतिक विश्लेषकहरूका अनुसार युवा पुस्तामाभरि सिंहको स्वीकार्यता विस्तार हुँदै गएको देखिन्छ, जसले निर्वाचन समीकरणमा निर्णायक प्रभाव पार्न सक्ने सम्भावना छ ।

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी)ले बैकल्पिक राजनीतिक धार निर्माण गर्ने रणनीतिसहित सुमन सिंहलाई उम्मेदवारका रूपमा अधि सार्ने विषयमा आन्तरिक छलफल तीव्र पारेको स्रोतको भनाई छ । पार्टी स्रोतहरूका अनुसार वर्तमान राजनीतिक परिदृश्यमा देखिएको पश्चिमा प्रभावलाई सन्तुलनमा ल्याउने उद्देश्यसहित सिंहलाई अधि सार्ने तयारी भइरहेको छ । यस सन्दर्भमा छिमेकी मुलुक चीन र भारतबाट अप्रत्यक्ष सहयोगको सम्भावनाबारे समेत राजनीतिक वृत्तमा चर्चा चलेको छ, यद्यपि यसबारे कुनै आधिकारिक पुष्टि भने भएको छैन ।

सुपर कार्डिनेटिक एक्सप्रेस कुरियर

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चिठि, पत्र, पार्सल पठाउन परे हामिलाई सम्भन्नुहोस् ।

बिगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर

सम्पर्क:
फोन: ०२३-५४०८७८
मो: ९८५२६७७३५५
बितामोड (सिटि सेन्टर), कापा,
अदुवा खोला छेउ

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

<p>चन्द्रगढी, मद्रपुर</p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८७९</p>	<p>दमक</p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५७२४६२९</p>	<p>मेचीनगर</p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द धिमिरे : ९८५५४५०९५०</p>	<p>उर्लाबारी</p> <p>रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्टियन आई: ०२५-२२५६९८</p>	<p>इलाम, मंगलबारे</p> <p>रणवीर लिम्बू ९८५६९८६७५७</p>	<p>कार्करिम्टा</p> <p>फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p>कापा बजार</p> <p>बरत राजवंशी ९८५७०४९००९</p>
---	---	--	---	---	---	---

आजको राशिफल

<p>मेष</p> <p>भगवानको आशीर्वादले भने काम बन्सकछ । लगनशीलताले विभिन्न अवसर दिताउनेछ ।</p>	<p>कनक</p> <p>दैनिक कामहरू सन्तोषजनक ढंगले सम्पन्न हुनेछन् ।</p>	<p>सिंह</p> <p>आज सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ । नयाँ बस्त्र एवं अलङ्कारको प्राप्ति</p>	<p>सामान</p> <p>हराउने वा चोरी हुने सम्भावना छ ।</p>	<p>अकर</p> <p>आज सुन्दर पहिरनले व्यक्तित्वमा निवारता ल्याउनेछ । जोशजागर र हिम्मत पनि</p>	<p>कन्या</p> <p>कला र गलाको प्रभाव बढ्नेछ । वैदेशिक कार्य पनि अधि बढ्नेछ ।</p>	<p>सिंह</p> <p>सामाजिक क्षेत्रमा सफलता मिन्नेछ । गरेका कामबाट धेरैलाई फाइदा पुग्न सक्छ ।</p>
<p>मिथुन</p> <p>रमाइलो यात्रा गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ । आकर्षक धन लाभ हुनेछ ।</p>	<p>कन्या</p> <p>आज सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ । नयाँ बस्त्र एवं अलङ्कारको प्राप्ति</p>	<p>धनु</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>	<p>सिंह</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>	<p>सिंह</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>	<p>सिंह</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>	<p>सिंह</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>